MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
ABIGAIL LOFARO

Seduta ta' l-20 ta' Gunju, 2013

Citazzjoni Numru. 235/2010

A B

vs

C D

Il-Qorti:

Rat ir-rikors guramentat pprezentat mill-attur, li *in forza* tieghu, wara li ppremetta :

1. Illi l-esponenti zzewweg lill-konvenuta fl-ghoxrin (20) ta’ April tas-sena 2002, fir-Registru taz-Zwigijiet, il-Belt, Valletta, liema zwieg gie debitament registrat fir-Registru taz-Zwigijiet bin-numru 30/2002 u dan kif jirrizulta mill-anness dokument markat Dok A;
2. Illi dan iz-zwieg huwa null u bla effett peress li l-kunsens tal-kontendenti kien vizzjat b’difett serju ta’ diskrezzjoni ta’ gudizzju fuq il-hajja mizzewga, jew fuq id-drittijiet u obbligi essenzjali tal-hajja mizzewga, jew stante

li kien hemm anomalija psikologika serja li ghamlitha impossibli ghall-partijiet li jwettqu l-obbligi essenzjali taz-zwieg;
3. Illi dan iz-zwieg huwa null u bla effett peress illi l-kunsens tal-partijiet inkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu jew ta’ xi wiehed jew aktar mill-elementi essenjali tal-hajja mizzewga jew tad-dritt ghall-att taz-zwieg;
4. Illi dan iz-zwieg huwa null u bla effett peress illi l-kunsens ta’ l-attur inkiseb b’qerq dwar xi kwalita’ tal-konvenut illi mix-xorta taghha fixklet serjament il-hajja konjugali;
5. Illi ghalhekk l-imsemmi zwieg huwa null u bla effett ai termini ta’ l-artikoli 19 (1) (c) (d) u (f) tal-Kapitolu 255 tal-Ligijiet ta’ Malta;

Talab ghar-ragunijiet premessi li l-konvenuta tghid ghaliex din il-Qorti m’ghandhiex, prevja kull dikjarazzjoni necessarja u moghtija l-provvedimenti opportuni :

1. Tiddikjara u tiddeciedi illi z-zwieg kuntrattat bejn il-kontendenti fl-ghoxrin (20) ta’ April 2002, huwa null u minghajr effett legali ai termini ta’ l-Artikolu 19 subartikolu (1) paragrafi (c), (d) u (f) ta’ l-Att XXXV11 ta’ l-1975 dwar iz-Zwieg (Kapitolu 255);
2. Konsegwentement tordna li din in-nullita’ tigi registrata fuq l-att taz-Zwieg relattiv;

Bl-ispejjez kontra l-konvenuta li tibqa’ ngunta minn issa ghas-subizzjoni;

Rat il-lista tax-xhieda tal-attur;

Semghet lix-xhieda tal-attur;

Rat id-dokumenti li gew esebiti, il-provi li gew prodotti u l-atti ta’ dan il-procediment;

Rat illi l-konvenuta baqghet kontumaci f’din il-kawza;

Semghet lill-avukat difensur tal-attur jittratta;

Rat illi l-kawza thalliet ghas-sentenza ghallum;

Ikkunsidrat:

Illi l-qorti ghandha quddiemha talba sabiex iz-zwieg bejn il-partijiet datat l-20 ta' April 2002 jigi dikjarat null u bla effett fil-ligi *ai termini* tal-Artikoli 19 (1)(c), 19(1)(d) u 19(1)(f) tal-Att Dwar iz-Zwieg 1975.

Illi l-intimata, minkejja li giet debitament notifikata, baqghet ma prezentat ebda risposta guramentata u ghalhekk hija kontumaci f'dawn il-proceduri.

Il-verzjoni tal-attur

L-attur jibda billi jghid li ltaqa' mal-intimata gewwa Paceville lejn l-ahhar tas-sena 2001 meta hu kellu hamsa u ghoxrin sena filwaqt li l-intimata kellha biss sittax –il sena. Jghid li bdew jiffrekwentaw lil xulxin u peress li kien hawn Malta fuq visa, xtaq li jizzewgu. L-intimata accettat mill-ewwel pero' kellha bzonn il-kunsens tal-genituri taghha sabiex tizzewweg peress li kienet ghadha taht l-eta'.

Il-problemi fiz-zwieg mill-ewwel hargu ghaliex hekk kif sabet il-liberta', l-intimata bdiet tohrog kuljum ma' shabha minghajr ma tghid xejn lil zewgha fejn kienet sejra. Minhabba din it-tip ta' hajja kif ukoll minhabba x-xoghol tieghu, l-partijiet ftit li xejn kienu jiltaqghu. La qatt kienet issajjarlu u lanqas ma kienet tiehu hsieb id-dar. Minhabba din is-sitwazzjoni, l-attur iddecieda li ma jridx tfal.

Bejn il-partijiet ma kien hemm ebda komunikazzjoni tant li wara biss ftit xhur, l-attur induna li martu kienet qed tkun fil-kumpanija ta' ragel iehor. Kien f'dan il-punt li l-attur tilef l-interess li jipprova jirranga l-affarijiet ta' bejniethom.

L-attur jaghlaq billi jghid li kien raha hu stess ma' dan ir-ragel. L-intimata min-naha taghha ma cahditx u ghalhekk iddecidiet li titlaq mid-dar. Dan kien biss wara sena zwieg.

Il-Mertu tal-Kaz odjern

Il-partijiet jidher li zzewgu nhar l-20 ta’ April 2002 kif jirrizulta mic-certifikat taz-zwieg esebit a fol 4 tal-process.

Il-Qorti taghmel referenza ghall-affidavit ta’ Saleh Ba[1] li jigi hu l-attur. Jikkonferma li ftit wara z-zwieg, beda jara lill-attur imdejjaq ghalkemm ghall-bidu ma kienx fetah qalbu izda mbaghad, meta aggravat ruhha is-sitwazzjoni, l-attur stqarr li Diane ma kienitx il-mara tal-familja li haseb hu. Stqarr mieghu ukoll li Diane kienet tohrog u ddum barra u li r-responsabbilita’ ta’ kollox kienet waqghet fuqha. Kien beda jmur ukoll ghand il-partijiet izda jiddikjara li Diane qatt ma kienet tkun prezenti. Jikkonferma wkoll li l-intimata kellha relazzjoni ma’ ragel iehor.

Illi dwar Artikolu 19(1)(c) u cioe’ li l-kunsens tar-rikorrent inkiseb b’qerq dwar xi kwalita’ tal-parti l-ohra li tista’ mix-xorti taghha tkixkel serjament il-hajja mizzewga, f’dan l-istadju, il-Qorti taghmel referenza ghall-kawza fl-ismijiet **Micallef Pierina Vs Bentanfous Amor** fejn gie dikjarat li “***Kwantu ghal "qerq" …. dan certament hu motiv ta' nullita` tal-ftehim jew tal-kuntratt kif hekk del resto jiddisponi l-Artikolu 981(1) tal-Kodici Civili. L-eghmil doluz pero` ma jista' qatt ikun prezunt u ghandu jigi pruvat (Artikolu 981(2)). Il-qerq irid ikun tali li jkun jista` jbieghed ir-raguni u jeghleb il-volonta`***”. Illi wkoll, permezz tal-kawza fl-ismijiet **Sciberras Stephen Vs Av. Francesco Depasquale Et Nomine** gie sostnut li “***Sabiex ikun hemm nullita` ta` zwieg fuq il-bazi li l-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun inkiseb b'qerq dwar xi kwalita tal-parti l-ohra li tista' mix-xorta taghha tfixkel serjament il-hajja mizzewga, huwa mehtieg li tali kwalita`:***

1. tkun wahda inerenti ghall-persuna u mhux xi att fil-passat;

2. tkun prezenti fil-mument tac-celebrazzjoni taz-zwieg;

[1] Esebit a fol 30 tal-process

3. tkun gravi jew oggettivament jew soggettivament;

4. ma tkunx maghrufa lill-parti l-ohra;

5. tigi mistura frawdolentement sabiex jigi ottjenut il-kunsens maritali; u

6. trid tipprovoka krizi meta tigi skoperta, ghax inkella jitqies li l-izball ma kienx sostanzjali".

Il-qorti tirrileva li dwar dan l-Artikolu, l-attur ma jsemmi ebda element li jista' b'xi mod iwassal lil din il-qorti ghall-konkluzjoni li l-intimata qarrqet bih (fit-termini tal-gurisprudenza citata aktar 'il fuq). Lanqas jaghmel accenn ghal xi forma ta' qerq li seta' gie kommess jew ghal xi element li kien antecedenti ghaz-zwieg imma li kien mistur lilu mill-istess intimata. Jista' jigi forsi argumentat li l-attur haseb li ser jizzewweg mara tal-familja, pero' apparti l-fatt li dwar tali possibilita' ta' qerq ma hemm ebda prova, il-qorti m'hijiex konvinta li l-attur verament seta' jahseb hekk meta l-intimata kellha biss sittax –il sena. Fid-dawl ta' nuqqas ta' prova dwar xi element ta' qerq, il-qorti thoss li m'ghandhiex tkompli telabora fuq dan l-Artikolu ghaliex l-elementi necessarji u msemmija aktar 'il fuq zgur li ma gewx ippruvati sal-grad rikjest mill-ligi.

Illi dwar l-Artikolu 19(1)(d) u cioe' li l-kunsens tal-partijiet kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taghha kif ukoll minhabba anomalija psikologika serja li taghmel il-partijiet inkapaci milli jaqdu l-obbligazzjonijiet essenzjali tal-hajja mizzewga, il-qorti taghmel referenza ghall-kawza fl-ismijiet **Parties Atkins Charles Vs Atkins Matilde**[2] fejn inghatat spjegazzjoni dettaljata ta' xi jfisser dan l-Artikolu u xi jrid jigi ippruvat quddiem din l-Onorabbli Qorti sabiex it-talba attrici tigi akkolta. Fi kliem l-istess Onorabbli Qorti:

[2] Deciza nhar it-2 ta' Ottubru 2003 mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili

"***Il-kuncett tad-discretio judicii ma jirrikjediex maturita` shiha u perfetta fuq dak kollu li jirrikjedi z-zwieg, izda konoxxenza shiha ta' dak kollu li jkunu dehlin ghalih il-partijiet u cjoe` ghall-obbligi u d-drittijiet konjugali kemm fil-prezent kif ukoll fil-futur. Inoltre l-partijiet irid ikollhom dik il-maturita' affettiva u cjoe` dak kollu li ghandu x'jaqsam ma' l-emozjonijiet u s-sentimenti taghhom fil-konfront ta' xulxin. Jekk xi wahda minn dawn l-elementi hija b'xi mod nieqsa, allura hemm difett tad-diskrezzjoni tal-gudizzju kif rikjest mill-ligi…Il-partijiet irid ikollhom dik il-maturita' li taghmilhom kapaci jirriflettu fuq l-obbligi, id-dmirijiet u r-responsabbiltajiet li ggib maghha il-hajja mizzewga u jkunu ghalhekk kapaci jerfghu u jwettqu l-istess matul il-hajja matrimonjali taghhom***"***.***

Illi ssir referenza wkoll ghall-kawza fl-ismijiet **Borg Cachia Melanie Vs Borg Joseph**[3] "***Il-persuna li tat il-kunsens trid tkun qed issofri minn immaturita' affettiva jew semplici njoranza. B'dan l-artikolu, il-legislatur ma riedx ifisser semplicement kwalsiasi stat ta' mmaturita' fil-mument li jinghata l-kunsens reciproku, izda dan in-nuqqas tad-discretio judicii huwa kuncett guridiku ntrinsikament marbut mal-kapacita' ta' parti jew ohra fiz-zwieg li taghti kunsens liberu u xjenti taghha ghar-rabta taz-zwieg…Il-gurisprudenza nostrana ssegwi din l-interpretazzjoni - ghalhekk id-difett irid ikun wiehed serju fil-fakolta' kritiko-estimativa tal-parti, difett li wiehed jevalwa u jifhem u jassumi dawk li huma d-drittijiet u dmirijiet essenzjali taz-zwieg, jew li jevalwa u jifhem x'inhu z-zwieg u l-hajja mizzewga***".

In vista tal-gurisprudenza citata aktar 'il fuq u in vista tac-cirkustanzi li wasslu ghal dan iz-zwieg, il-qorti thoss li fil-mument propizju, l-attur haseb f'mod ta' kif jista' isolvi l-problemi relatati mal-*visa* filwaqt li l-intimata kienet ser takkwista l-liberta'. Jirrizulta car mill-atti li d-decizjoni ghaz-zwieg giet formata biss b'konnessjoni mal-*visa* tal-attur u ghalhekk iddecieda li jizzewwigha biex isolvi din il-

[3] Deciza nhar id-29 ta' Mejju 2003 mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili

problema. Il-fatt li l-attur ra z-zwieg bhala mezz kif ikun jista' jsolvi l-problema tieghu (ghalkemm din jaghmel accenn sottili ghaliha) juri kemm din kienet decizjoni affrettata u bbazata fuq ragunijiet hziena li juru sens ta' immaturita'. Dan qieghed jinghad anke in vista tal-fatt li l-partijiet ftit li xejn kienu ilhom jafu lil xulxin. Iz-zwieg tant sar ta' malajr li sahansitra lanqas ma stennew li l-intimata jkollha l-eta' taghha qabel ma tidhol ghal dan iz-zwieg. Kellhom jaghtu l-kunsens taghhom il-genituri taghha. Dan l-agir affrettat u ta' minghajr ebda forma ta' hsieb profond, juri kemm l-istess attur kien immatur meta pprona z-zwieg u kemm l-intimata stess ukoll (li kienet izghar minnu) kienet immatura biex accettat li jsir zwieg b'tant ghaggla minghajr hsieb ta' xejn.

Illi dwar l-Arikolu 19(1)(f) u cioe' li l-kunsens tal-partijiet inkiseb b'eskluzjoni pozittiva ta' wiehed mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga, il-qorti taghmel referenza ghall-kawza fl-ismijiet **Atkins Charles Vs Atkins Matilde**[4] fejn gie ritenut li "***rigward x'inhuma l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg, dawn huma dawk l-elementi li dejjem gew ritenuti bhala l-obbligazzjonijiet tal-hajja mizzewga u cjoe` dik ta' unjoni permanenti, esklussiva w irrevokabbli, diretta ghal komunjoni ta' hajja u l-prokreazzjoni u t-trobbija ta' l-ulied. Tant illi ghalhekk jekk xi wahda mill-partijiet ma jkollhiex il-kapacita' kollha biex tassumi dawn id-dmirijiet, iz-zwieg li jigi hekk kreat ma jistax ikun wiehed validu***".

Il-qorti tirrileva li sabiex tigi milqugha talba ghal dikjarazzjoni ta' nullita' taz-zwieg f'dan il-kuntest, irid jigi necessarjament ippruvat li xi wiehed mill-partijiet ghamel simulazzjoni totali jew parzjali tal-kunsens tieghu jew taghha. Mill-provi migbura l-attur ma jsemmi ebda element li permezz tieghu il-qorti tista' tkun inklinata li tilqa' din it-talba. L-attur ma jsemmi ebda element taz-zwieg (jew iz-zwieg innifsu) li seta' jigi simulat. Huwa minnu li l-attur jghid li fiz-zwieg iddecieda li ma jridx ulied pero' jidher car li din id-decizjoni kienet wahda li ttiehdet wara z-zwieg u ghalhekk fiz-zmien propizju u cioe' fil-mument tal-

[4] Deciza nhar it-2 ta' Ottubru 2003 mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili

kunsens, ma eskludiex il-prolazzjoni tal-ulied. Il-qorti lanqas m'ghandha xi hjiel dwar l-intimata u l-kunsens taghha fil-mument tal-kunsens. L-attur ma jghid xejn dwar il-gurnata taz-zwieg taghhom u naturalment, stante li l-intimata hija kontumaci u lanqas ma tat ix-xiehda taghha f'dawn il-proceduri, il-qorti hija sprovvista minn xi forma ta' hjiel dwar jekk kienx hemm xi forma ta' element ta' simulazzjoni da parti tal-partijiet.

Il-qorti f'dan l-istadju taghmel referenza partikolari ghall-kawza fl-ismijiet **MM vs JM** deciza nhar id-9 ta' Marzu 1994[5] fejn gie dikjarat li huwa l-mument tal-kunsens li jiddetermina jekk iz-zwieg bejn il-partijiet huwiex legalment null u bla effett jew le. Mill-provi prodotti jidher li m'hemmx provi bizzejjed biex jinghad li kien hemm xi simulazzjoni da parti ta' xi wahda jew wiehed mill-partijiet. Fin-nuqqas ta' tali prova, allura il-qorti ma tista' taghmel xejn aktar hlief li tichad l-applikabbilita' ta' dan l-Artikolu.

Ghal dawn ir-ragunijiet, il-qorti qeghda taqta' u tiddeciedi din il-kawza billi tilqa' t-talbiet attrici u tiddikjara z-zwieg null u bla effett fil-ligi *ai termini* tal-Artikolu 19(1)(d) tal-Att taz-Zwieg.

Bl-ispejjez jinqasmu b'mod ugwali bejn il-partijiet.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------

[5] Deciza mill-Onorabbli Qorti tal-Appell